

Overzicht ter attentie van de Politiediensten in verband met het Offerfeest Toepassing van wettelijke en reglementaire voorschriften

A . ALGEMEEN

De Belgische wetgeving voorziet in een aantal uitzonderingen inzake het door een religieuze ritus voorgeschreven slachten van dieren op sommige feestdagen zoals het islamitische offerfeest.

Artikel 1 van het koninklijk besluit van 11 februari 1988 betreffende sommige door een religieuze ritus voorgeschreven slachtingen bepaalt dat dergelijke slachtingen van runderen, schapen en geiten slechts mogen plaatsvinden in een openbaar of privé-slachthuis of in inrichtingen die tijdelijk erkend zijn (de wetgeving heeft het over gedelocaliseerde particuliere slachtingen door de Minister van Volksgezondheid naar aanleiding van het offerfeest.

Voor wat de tijdelijke erkenning van slachtplaatsen (voor het slachten van schapen en geiten) betreft gaat het hier specifiek om gedelocaliseerde particuliere slachtingen voor eigen consumptie (en dus niet voor handelsdoeleinden) die worden uitgevoerd door erkende offeraars (en dus niet door de privé-persoon zelf) (**artikel 2 van het koninklijk besluit van 11 februari 1988**).

De volgende punten moeten in acht worden genomen bij **gedelocaliseerde particuliere slachtingen voor eigen verbruik** :

1. De eigenaar van het dier moet zich laten registreren bij de gemeente of de Provinciale controle-eenheid van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen van zijn woonplaats (eenmalig) (**Koninklijk besluit van 10 augustus 2004 tot wijziging van het koninklijk besluit van 9 maart 1953 betreffende de handel in slachtvlees en houdende reglementering van de keuring der hier te lande geslachte dieren**).
2. de eigenlijke slachtaangifte moet worden ingediend bij het gemeentebestuur van de woonplaats van de aanvrager, bij voorkeur, ten minste 2 werkdagen vóór het slachten (eventueel de dag zelf naar aanleiding van het Offerfeest indien de gemeentelijke overheden de mogelijkheid hebben voorzien om de aangiften op de tijdelijke slachtplaats te verzamelen). De gemeenteontvanger of de daartoe speciaal aangestelde ambtenaar overhandigt aan de eigenaar van het dier een aangiftebewijs dat gewoonlijk acht dagen geldig blijft, (**Koninklijk besluit van 10 augustus 2004**). Voor het jaar 2010, **zullen de aangiftebewijzen die vanaf ZATERDAG 30 OKTOBER 2010 worden uitgereikt, geldig blijven tot 4 dagen na de datum van het Offerfeest**. Documenten afgeleverd vóór ZATERDAG 30 OKTOBER 2010 of **vanaf de TWEEDE dag na het Offerfeest** hebben een normale geldigheid van acht kalenderdagen

B. LEVENDE DIEREN OF VLEES AFKOMSTIG UIT HET BUITENLAND :

De schapen afkomstig uit het intracommunautair handelsverkeer (ICHV) naar België :

Définities :

1° MESTSCHAAP : dier dat door **een certificaat voor mestschapen** wordt vergezeld en dat in België gebracht wordt. Dit schaap mag later eventueel geslacht worden in een erkend slachthuis of in een tijdelijk erkende slachtplaats naar aanleiding van het Offerfeest.

2° SLACHTSCHAAP : dier dat vergezeld is van een **certificaat voor slachtschapen** en dat **rechtstreeks** vanuit een andere Lidstaat naar een erkend slachthuis in België wordt gevoerd om **binnen de 72 u** geslacht te worden. **GEEN SLACHTING TOEGESTAAN IN EEN TIJDELIJKE ERKENDE SLACHTPLAATS**

3° ICHV : handelsverkeer tussen een land van de Europese Gemeenschap en België

MESTSCHAAP

Als een particulier een mestschaap vanuit een lidstaat in België (ICHV) binnenbrengt, naar aanleiding van het Offerfeest, dient hij zich voorafgaand te laten registreren bij DGZ Vlaanderen/ARSA. Wil men zeker zijn dat al deze formaliteiten tijdig in orde zijn, moet dit schaap lang genoeg op voorhand worden aangekocht. Dit schaap moet op moment van ICHV vergezeld zijn van een **certificaat voor intracommunautaire handel van mestschapen**.

Dit schaap mag later zowel in een erkend slachthuis of in een tijdelijk erkende slachtplaats geslacht worden.

SLACHTSCHAAP : Dit schaap mag in geen geval zich bevinden in een beslag.

Als een particulier een slachtschaap vanuit een lidstaat in België (ICHV) binnenbrengt, moet dit schaap vergezeld zijn van **een certificaat voor intracommunautaire handel van slachtschapen**. Dit schaap moet **binnen de 72 uur** in een erkend slachthuis geslacht worden. **Het mag zich in geen geval geslacht worden in een tijdelijk erkende slachtinrichting.**

Indien deze bepalingen niet nageleefd worden (afwezigheid van certificaat of invoeren van een schaap (schapen) met een verkeerd certificaat – slachtcertificaat in plaats van een certificaat voor mestschaap), zal (zullen) het(de) schapen (schaap) in beslag genomen worden en in een erkend slachthuis geslacht worden dit gezien het verhoogde risico voor de diergezondheid.

Een regularisatie is echter nog mogelijk binnen de 24 u indien de lidstaat van herkomst een correct certificaat (dit is te zeggen een certificaat voor mestschaap) op aanvraag van de operator bezorgt.

Karkassen afkomstig van particuliere slachtingen mogen de grens niet oversteken .

Opmerking : in het buitenland wonende personen kunnen in België schapen en geiten laten slachten op voorwaarde dat dit gebeurt als een slachting voor commerciële doeleinden : in dit geval zal het tot menselijke consumptie goedgekeurd verklaard karkas van een ovale stempel voorzien worden

1. de dieren moeten worden vervoerd in door de diensten van het vreemde land erkende vervoermiddelen, volgens de Verordening 1/2005 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten ...
2. die dieren moeten vergezeld zijn van het gezondheidscertificaat, zoals bepaald in de richtlijn 91/68 van de Raad van 28 januari 1991 inzake veterinaire rechterlijke voorschriften voor het intracommunautaire handelsverkeer in schapen en geiten

3. de dieren moeten worden geslacht in Belgische slachthuizen die erkend zijn voor het slachten van schapen en geiten. De karkassen moeten worden gekeurd en bij gunstige keuring voorzien van de ovale stempel, overeenkomstig de **Wet van 5 september 1952 betreffende de vleeskeuring en de vleeshandel**.

C. LEVENDE DIEREN – VLEES IN België

- **Afvoer van levende dieren uit het beslag :**

Paragraaf 2 van artikel 19 van het koninklijk besluit van 3 juni 2007 betreffende de identificatie en de registratie van schapen, geiten en hertachtigen bepaalt dat de door de beslagverantwoordelijke bijgehouden inventaris eveneens de in- en uitgaande bewegingen omvat ook de oorsprong of de bestemming van deze dieren, hun oormerk, en de datum van beweging.

Opmerking m.b.t de oormerknummers:

De schapen worden niet individueel geregistreerd in Sanitel. Een validatie van de oormerknummers is dus niet mogelijk.

Oormerken : KB van 3 juni 2007 betreffende de identificatie van schapen en geiten :

De verplichting geldt voor alle dieren die ouder zijn dan 6 maand en voor alle dieren die worden vervoerd (of ten laatste wanneer het dier het beslag verlaat). Het merk, dat zalmkleurig is voor schapen en voor geiten of dat groen is bij elektronische identificatie , vermeldt de code van het land gevolgd door een reeks cijfers. De merken worden goed vastgemaakt zodat ze niet makkelijk uit het oor kunnen vallen. Zij zijn rond of vierkant (zoals bij de runderen).

In afwijking op wat hierboven is vermeld mag de identificatie van jonge slachtdieren die rechtstreeks van het geboortebeslag worden overgebracht naar een op het grondgebied gelegen **slachthuis** worden beperkt tot het aanbrengen van een blauw beslagoormerk .

Schapen met een blauw beslagoormerk mogen alleen worden geslacht **in een erkend slachthuis** en dus niet op een tijdelijke slachtvloer. Een afwijking hierop wordt toegestaan aan particulieren die ten hoogste 2 dieren in deze tijdelijk erkende slachtvloeren aanbrengen. Belgische Schapen met een blauwkleurig beslagoormerk mogen uitsluitend rechtstreeks van het geboortebeslag naar de tijdelijke erkende slachtplaats worden aangebracht, dus nooit via een handelaar.

De schapen, geiten dienen tijdens het vervoer vanuit een beslag naar een ander beslag, slachthuis, verzamelcentrum of bedrijfsruimten van een handelaar steeds vergezeld te gaan van een verplaatsingsdocument.

BELANGRIJKE AANVULLING:

Gebruik vervoersdocument / verplaatsingsdocument bij **PARTICULIER** vervoer:

een particulier = een persoon die zelf géén beslag heeft en die een dier koopt en zelf vervoert voor particuliere slachting (slachthuis of slachtplaats)

Deze particulier moet géén vervoersdocument / verplaatsingsdocument bij zich hebben.

Een veehouder / handelaar die dieren aanvoert naar een slachtplaats/annex tijdelijk erkend verzamelcentrum moet wel een vervoersdocument / verplaatsingsdocument bij hebben.

- **Vervoer van levende dieren :**

Naar aanleiding van het Offerfeest is de Verordening 1/2005 niet van toepassing voor het particuliere vervoer :Naar aanleiding van het Offerfeest, is het vervoer van een van deze dieren toegestaan vanaf het bedrijf van een Sanitelverantwoordelijke (met inbegrip van een erkend verzamelcentrum) naar een van de plaatsen bepaald in artikel 16 § 2 van de wet van 14 augustus 1986 in een niet-erkend voertuig (privé-auto) voor zover de voorwaarden inzake dierenwelzijn worden nageleefd. Het dier moet voldoende ruimte hebben om rechtop te kunnen staan en in een natuurlijke houding te kunnen liggen. De poten van het dier mogen nooit worden vastgebonden. Het dier mag in geen geval worden vervoerd in de afgesloten kofferruimte van auto's. In beide laatste gevallen dient een PV opgesteld te worden.

Het reinigen en ontsmetten van de professionele erkende voertuigen is verplicht.

- **Verhandelen :**

Een levend dier mag enkel worden verhandeld binnen een verzamelcentrum (= elke plaats, met inbegrip van de bedrijven, erkende verzamelcentra en markten waar dieren afkomstig van verschillende bedrijven van oorsprong met commerciële doeleinden door verschillende handelaars worden samengebracht, maar met uitzondering van jaarmarkten waar dieren samengebracht worden voor niet-commerciële doeleinden en voor een periode van ten hoogste twaalf uur).

Een levend dier mag echter wel door een particulier worden aangekocht in een Sanitelbedrijf.

- **Na het slachten – vervoer naar de woonplaats van de aangever**

Het vlees van dergelijke particuliere slachtingen mag niet binnenkomen in erkende inrichtingen (uitsnijderijen of andere). Art 36 van afdeling VIII van het koninklijk besluit **van 9 maart 1953 betreffende de handel in slachtvlees en houdende reglementering van de keuring der hier te lande geslachte dieren** bepaalt dat vlees van particuliere slachtingen uitsluitend bestemd is om te voorzien in de behoeften van het huisgezin van de aangever . Het vlees mag uitsluitend worden vervoerd van het slachthuis naar de woonplaats van de eigenaar.

Vlees van dergelijke particuliere slachtingen mag worden vervoerd in niet-erkende voertuigen en zonder rekening te houden met de reglementaire voorschriften aangezien **§ 5 van artikel 1 van hoofdstuk I van het koninklijk besluit van 30 september 1992 betreffende het vervoer van vers vlees, vleesproducten en vleesbereidingen** bepaalt dat dit besluit niet van toepassing is op het vervoer van niet met een keurmerk beklede karkassen van schapen en geiten en hun slachtafval bekomen door een particuliere slachting in een inrichting erkend voor het uitvoeren van slachtingen voorgeschreven door de ritus van een eredienst. Evenwel dient bij het vervoer de karkas afkomstig van een particuliere slachting naar aanleiding van het Offerfeest vergezeld te gaan van het bewijs van de slachtingsaangifte (evenveel slachtingsaangiften als karkassen).

In het kader van de controles van de rituele slachtingen die in de tijdelijk erkende slachtplaatsen uitgevoerd worden, dient de verantwoordelijke van een tijdelijk erkende slachtplaats een naamstempel met de gegevens van de tijdelijk erkende slachtplaats op de slachtaangifte na het slachten aan te brengen.

D. Inbreuken – sancties - procedure

In de voorbije jaren werd vastgesteld dat de inbreuken die het vaakst voorkwamen naar aanleiding van het Offerfeest de volgende zijn:

- de schapen worden **verkocht** in de vrachtwagen die dubbel geparkeerd staat in een straat van een gemeente : verboden omdat de schapen niet op de openbare weg mogen verhandeld worden

- het vlees wordt in een andere vrachtwagen versneden : verboden aangezien het vlees bestemd is voor het huisgezin van de aangever.
- het karkas wordt vervoerd zonder begeleiding van het aangiftebewijs.

Deze inbreuken worden gestraft volgens de strafbepalingen, wat de verkoop in vrachtwagens betreft, van de dierengezondheidswet van 24 maart 1987, meer bepaald artikel 23 § 1 en, wat het versnijden betreft, van de wet van 5 september 1952, meer bepaald artikel 28.

Artikel 3, § 1 van het koninklijk besluit van 22 februari 2001 houdende organisatie van de controles die worden verricht door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen en tot wijziging van diverse wettelijke bepalingen laat toe dat de officieren van gerechtelijke politie en de statutaire en contractuele personeelsleden van het FAVV kunnen toezien op de uitvoering van de reglementering op dit gebied. Dit besluit bepaalt dat de aangewezen personen een bewarend beslag kunnen uitvoeren en dit overeenkomstig artikel 6, § 1 van het bovenvermeld KB van 22.02.2001, een waarschuwing tot de overtreder kunnen richten en een proces-verbaal kunnen opstellen (overeenkomstig artikels 5 en 5 bis). Overeenkomstig artikel 6, § 2, bedorven, ontaalde, schadelijke en schadelijk verklaarde producten, en producten die niet conform zijn aan de bepalingen van de wet die ze regelt of aan de uitvoeringsbesluiten ervan, worden definitief in beslag genomen. De paragraaf 7 van artikel 6 van hetzelfde besluit laat aan die personen toe om, in geval van inbreuk, de goederen, die gediend hebben of die bestemd waren tot het plegen ervan (bij voorbeeld de vrachtwagen) in beslag te nemen.

In geval van problemen, wordt aanbevolen om bij controle op de naleving van de regelgeving een beroep te doen op de diensten van het FAVV, via de Provinciale controle-eenheden.

Van de aldus opgemaakte processen-verbaal moet, het origineel worden toegezonden aan het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, ter attentie van de Commissaris van de administratieve geldboeten, Kruidtuinlaan, 55 te 1000 Brussel .

Deze laatste stelt de Procureur des Konings in kennis en stelt vervolgens aan de overtreder voor een administratieve geldboete (minimum 143.00 euro) te betalen. De betaling van die boete stelt een einde aan de rechtsvordering. Bij niet-betaling wordt het dossier echter doorgestuurd naar het Parket.

De politiedienst die het proces-verbaal heeft opgemaakt wordt in kennis gesteld van het gevolg dat aan de procedure wordt gegeven.

E. Lijst van wetteksten en reglementen

- Richtlijn 93/119/EEG van de Raad van 22 december 1993 inzake bescherming van de dieren bij slachten of doden.
- Richtlijn 91/68/EEG van de Raad van 28 januari 1991 inzake veterinaire rechterlijke voorschriften voor het handelsverkeer in schapen en geiten
- Verordeningen (EG) nr. 357/2008 en 1492/2004/EEG tot wijziging van Verordening (EG) nr. 999/2001/EEG van het Europees Parlement en de Raad wat betreft uitroeiingsmaatregelen voor overdraagbare spongiforme encefalopathieën bij runderen, schapen en geiten, de handel in en invoer van sperma en embryo's van schapen en geiten en gespecificeerd risicomateriaal.
- Verordening (EG) nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van Verordening (EG) nr. 1255/97
- Wet van 5 september 1952 betreffende keuring en handel in vlees.
- Wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren.
- Koninklijk besluit van 9 maart 1953 betreffende de handel in slachtvlees en houdende reglementering van de keuring der hier te lande geslachte dieren.

- Koninklijk besluit van 13 juli 1988 waarbij aan de slachthuizen toegestaan wordt om rituele slachtingen uit te voeren op zon- en feestdagen.
- Koninklijk besluit van 3 juni 2007 betreffende de identificatie en de registratie van schapen, geiten en hertachtigen.
- Koninklijk besluit van 4 juli 1996 betreffende de algemene en bijzondere exploitatievoorwaarden van de slachthuizen en andere inrichtingen.
- Koninklijk besluit van 16 januari 1998 inzake de bescherming van dieren tijdens het slachten of doden
- Koninklijk besluit van 11 februari 1998 betreffende sommige door een religieuze ritus voorgeschreven slachtingen
- Koninklijk besluit van 22 december 2005 tot vaststelling van aanvullende maatregelen voor de organisatie van de officiële controles voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong
- Koninklijk besluit van 16 januari 2006 tot vaststelling van de nadere regels van de erkenningen, toelatingen en voorafgaande registraties afgeleverd door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen
- Ministerieel besluit van 8 augustus 2008 tot vaststelling van de bijzondere modaliteiten voor een melding met het oog op registratie of een aanvraag voor toelating en/of erkenning bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen
- Ministerieel besluit van 11 maart 1953 genomen in uitvoering van het koninklijk besluit van 9 Maart 1953 betreffende de handel in slachtvlees en houdende reglementering van de keuring der in het land geslachte dieren.
- Ministerieel besluit van 22 april 2002 houdende tijdelijke maatregelen ter bestrijding van mond- en klauwzeer.
- Overeenkomst tussen de federale staat en de gewesten inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten van 28 oktober 2005.
- Besluit van de Vlaamse Executieve van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (titel I van het VLAREM).
- Besluit van de Vlaamse regering van 15 december 2006 betreffende de ophaling en de verwerking van dierlijk afval
- Ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen. (Brussel Hoofdstedelijk Gewest)
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 28 november 2002 betreffende de verwijdering van dierlijk afval en betreffende de inrichtingen voor de verwerking van dierlijk afval.
- Besluit van de Waalse Regering van 21 oktober 1993 betreffende dierlijke afval
- Decreet van 11 maart 1999 betreffende de milieuvergunning (Waals Gewest)